

Focus on Open Science nemzetközi konferencia a Magyar Tudományos Akadémián

A Magyar Tudományos Akadémia Felolvasótermében 2022. november 8-án rendezték meg a 39. Focus on Open Science nemzetközi konferenciát.

Néhány bevezető gondolat az Open Science (OS) és az Open Access (OA) jelentőségéről

Az Open Science (Nyílt Tudomány) és az Open Access (Nyílt Hozzáférés) a 21. században az elektronikus publikálás elterjedésével együtt nagy előrelépést jelentett a tudományos kutatómunkában, a tudományos kommunikációban, a kutatók együttműködésében, az eredmények tárolásában és terjesztésében.

Különös jelentősége lett az Open Science-nek a világvárvány idején, amikor a kutatók is – mint az élet oly sok területén – kénytelenek voltak beérni az online elérhető tartalmakkal, kutatási eredményekkel. Tehát egyáltalán nem volt mindegy mihez tudtak hozzáférni a dolgozószobájukból, az otthonukból. Így az Open Science a világvárvány idején hatványozott jelentőségűvé vált, és egyben átalakította a kutatási környezetet. Az egész világon már évtizedek óta fontos volt a kutatási eredmények széles körben való elérésének megteremtése, ennek támogatása. Az akadémiai kutatóintézetek és az egyetemek kutatói már régóta szorgalmazták ennek megvalósítását. Például e célból hozták létre saját intézeti repozitóriumait, aztán kutatóintézetek és egyetemek összefogásával, állami finanszírozással nagy adatrepozitóriumokat, amelyek teljesen nyílt hozzáférésűek lettek. Így jött létre elsőként a Cornell Egyetemen üzemeltetett arXiv elektronikus archívum, ahol digitalizált különnyomatokat tároltak. Ezt követte az Open Archive Initiative¹ (OAI), amely a különböző repozitóriumok metaadatait tartalmazza. Itt már egy protokollt alkottak az adatok könnyebb tárolása és visszakereshetősége miatt.

Magyarországon ennek nyomán jött létre a Budapest Open Access Initiative² 2001-ben, melyet 2003-ban a Berlii Deklaráció³ aláírása követett. A Berlii

Deklaráció mérföldkő volt az Open Access elterjesztésében és az Open Science fontosságának hangsúlyozásában. A deklaráció a tudományos eredményekhez és a kulturális örökséghez való szabad hozzáférést támogatja. Több mint 500 egyetem, kutatóintézet, archívum, finanszírozó és fenntartó szervezet, múzeum és könyvtár írta alá a Berlii Nyilatkozatot, kötelezettséget vállalva, hogy betartja annak előírásait, és céljait. A legfőbb cél, hogy a tudományos kutatások eredményei a jövőben csaknem teljes mértékben szabadon hozzáférhetőek (Open Access) legyenek, így a publikációk elérési költségei a jövőben ne akadályozhassák sehol a világon a kutatómunkát. Ez ösztönzően hat új kutatások beindítására, és hosszútávon elősegíti a gazdasági növekedést is.

Az is fontos cél, hogy a tudományos kutatások eredményei a társadalom szélesebb rétegei számára is elérhetőek legyenek. Különösen indokolt lehet ez a közpénzek felhasználásával létrejött kutatások eredményeinek publikálásakor.

Magyarországon a Berlii Deklaráció aláírásával az OTKA (Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok) pályázatai kötelezővé teszik a tudományos eredmények Open Access közreadását. A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központja az OTKA felkérésére hozott létre egy repozitóriumot (REAL – REpository of the Academy's Library), ahol elsősorban az OTKA támogatásával létrejött szakcikkek, és kutatási jelentéseket tárolták a kezdetekben. Azóta az MTMT háttérrepozitórium és az MTA Könyvtár digitalizált tartalmainak elektronikus tárolója.

A kutatók maguk dönthetik el, hogy miként teszik elérhetővé tudományos publikációikat, teljesen nyílt hozzáférésű folyóiratokban, gold Open Access folyóiratokban, hibrid folyóiratokban vagy a REAL-ban, esetleg intézményi repozitóriumban. Az intézmények bizonyos kiadók adatbázisainak

1 <https://www.openarchives.org/>

2 <https://www.budapestOpenAccessinitiative.org/>

3 <https://openaccess.mpg.de/Berlin-Declaration>

EISZ-en keresztül történt megvásárlásával lehetőséget kapnak egy éves kvóta erejéig, hogy a kutatók ingyen jelentethessenek meg Open Access cikkeket az adott kiadó folyóirataiban. Ilyenkor a kutatóknak nem kell az Open Access megjelenésért külön díjat APC-t (Article Processing Charge) fizetni, ezt központilag fizetik meg állami támogatás bevonásával az intézmények. A szerződéseket a kiadókkal az MTA Könyvtár és Információs Központ az EISZ Nemzeti Program keretében kötik meg.

Magyarországon 2012 óta az akadémiai támogatással készült tudományos munkákat Open Access is elérhetővé kell tenni, és ennek metaadatait és az elérés helyét rögzíteni kell a Magyar Tudományos Művek Tárában (MTMT).

Az eseményről

A konferenciát a Scientific Knowledge Services az MTA Könyvtár és Információs Központja szervezte, együttműködve az UCL Press⁴-el és a LIBER⁵-rel.

A nagy érdeklődést mutatja, hogy a terem befogadóképessége erejéig tudták fogadni a jelentkezéseket, így nem mindenki tudott személyesen részt venni az eseményen, mivel a helyek gyorsan elfogytak.

A rendezvény, ahogy a megnevezésben is jelezte, az Open Science témakörét járta körül.

Az Open Science tehát fontos változást jelent a kutatásban, az eredmények tárolásában, a kutatók együttműködésében, a siker mérésében és az oktatásban. Az Open Science gyökeresen átalakítja a kutatási környezetet. Európában különösen hangsúlyos, hogy az új kutatási eredmények gyorsan elérhetőek legyenek.

Természetesen ez nem mindig egyszerű és nem mindig egyértelmű, hogy milyen módon valósuljon meg, hogy ne sértsen üzleti érdekeket, etikus és szabályozott legyen, csökkentse az egyenlőtlenségeket. Ezeket a témákat járta körül a konferencia. A workshop forma lehetőséget biztosított az interakciókra is.

Nagyszerű hazai és külföldi szakembereket sikerült megnyerni, hogy osszák meg gondolataikat a témáról.

A konferencia résztvevőit és előadóit *Monok István*, az MTA Könyvtár és Információs Központ főigazgatója köszöntötte, majd *Tiberius Ignat a Scientific Knowledge Services* igazgatója mondta el bevezetőjét, aki egyben levezető elnökként vett részt a rendezvényen.

Őket *Szabó István* az NKFIH (Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Hivatal) elnökhelyettese követte, aki kutatóként és egyetemi oktatóként is dolgozik, szívügye az Open Science. Az NKFIH 2021 októberében tette közzé a Nemzeti Állásfoglalást a Nyílt Tudományról⁶, amely kapcsolódik a nemzetközi tudománypolitikai szervezetek ajánlásaihoz, valamint az EU szakpolitikai célkitűzéseire. A nyilatkozat az Open Science időszerűségére hívja fel a figyelmet és részletezi a hazai kutatási környezetben történő megvalósításának lehetőségeit. Az Open Science egyik alapelve a FAIR (Findable Accessible Interoperable Reusable⁷) szemlélet. Fontos az új típusú ösztönzők létrehozása, a tudományértékelési rendszer folyamatos fejlesztése és a nemzetközi együttműködés a tudományos életben. A felsőoktatást is a nyílt tudomány irányába kell elmozdítani, amelyre szerencsére már jó példák vannak a magyar felsőoktatásban.

Paul Ayrís az UCL Press vezérigazgatója (University College London Press) online jelentkezett be. Előadásának fókuszában az Open Access modell jövője állt az egyetemi kiadóknál és az egyetemi oktatásban. Fontosnak tartja a szemléletformálást a kutatói közösségekben, és egyben hangsúlyozta a kutatói szabadság fontosságát. Fontos a mérőszámok jelentősége a tudományos szakfolyóiratok értékelésében. Az Open Access-el kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a kutatók érdeke, hogy a kutatásaikról minél szélesebb körben értesüljenek, és a kutatási eredményeikhez minél többen hozzáférhessenek. Érdekességként bemutatta, hogy a statisztikák szerint mely online könyveket (e-book) töltötték le legtöbben a nyílt hozzáférésű UCL Press oldaláról. Ezek a legnépszerűbb kiadványok a Brexitről, a plasztikai sebészetről és a közösségi médiáról szólnak.

4 UCL Press az Egyesült Királyság 2015-ben létrehozott teljesen nyílt hozzáférésű egyetemi kiadója

5 Association of European Research of Libraries

6 <https://nkfi.gov.hu/hivatalrol/strategia-alkotas/Open-science>

7 FAIR: Megtalálhatóság, elérhetőség, interoperabilitás, újrahasznosíthatóság

Szponzori előadóként *Graham Woodward* a Wiley ügyfélkapcsolati igazgatója beszélt. Elsősorban statisztikai adatokkal prezentálta, hogy mekkora fejlődés ment végbe a kiadónál 2018–2022-ig az Open Access platformon. Bemutatta a folyóirataik előfizetési statisztikáit, az Open Access hihetetlen növekedését a Covid 19 idején. Folyamatosan fejlesztik a szoftver- és hardverkörnyezetet, hogy minél jobban ki tudják elégíteni az egyre növekvő felhasználói igényeket. Jelenleg a szerzők 95%-a hibrid folyóiratokban publikál. A fejlődést elsősorban a fully Open Access (teljes nyílt hozzáférés) megjelenések terén szeretnék elérni. Ezt az átállást folyamatosan szeretnék bevezetni. Az Open Access elérések száma 2018–2022 között 80%-kal nőtt, ami nagy eredmény.

Julien Roche a LIBER elnöke és a Lille-i Egyetemi Könyvtár és Oktatási Központ igazgatója volt a következő előadó. Ő elsősorban azt prezentálta, hogy Franciaországban milyen lépéseket tesznek az Open Science elterjesztéséért. Bemutatta a „The French National Plan For Open Science” azaz a Franciaországi Nemzeti Open Science Tervet, amely két cikusból áll. Az első 2018–2021-ig tartott és a legfőbb célja az Open Science elterjesztése volt a tudományos publikációkban. Folyamatos tréningeket, előadásokat tartottak ezzel kapcsolatban, igyekeztek minél biztonságosabb hardver- és szoftverfeltételeket megteremteni. Fontos volt a részvétel a nemzetközi fejlesztésekben, tapasztalatcseréken és a best practice azaz a legjobb gyakorlati megvalósítások átvétele, integrálása a francia kutatási környezetbe. A második ciklus 2021-ben kezdődött és 2024-ig fog tartani. Kiemelte a „green way” (zöld út) fontosságát, ami a kézirat valamely repozitóriumba való feltöltéssel vagy szerzői honlapon történő megjelenéssel biztosítja a szabad hozzáférést. Jelenleg a legfőbb cél a publikációkban az Open Access modell általánossá tétele, ezen belül is a diamond modell elterjesztése. A diamond (gyémánt vagy platina) modell lényege, hogy a szerzőnek nem kell APC-t fizetni az Open Access megjelenésért. Mindennek a finanszírozása a jelenlegi gazdasági környezetben a legnagyobb kihívás.

A Springer kiadótól *Ed Gerstner* a Springer Nature Research Environment Alliances igazgatója beszélt arról, hogy az Open Science elterjedését változatos eszközökkel lehet elősegíteni és nem felesle-

ges megszorításokkal és szabályozással. Kiemelte, hogy a publikálásokkal kapcsolatos adminisztrációt csökkenteni kell, mert ez a kutatástól vonja el az időt és az energiát. Az adminisztráció csökkentése mind a kiadók mind a kutatók érdeke is. Egy fontos információt is megosztott a hallgatósággal, mely szerint az USA Kormánya által finanszírozott valamennyi kutatási eredményt 2026. január 1.-től nyílt hozzáférésűvé kell tenni. Beszélt a kiadó elért eredményeiről az Open Access publikációk számának gyors növekedéséről és a jövő terveiről.

A Springer Nature és a Wiley is megállapodást kötött az EISZ-el, hogy a rajtuk keresztül az adatbázisaikra előfizető magyar tagintézmények kutatóinak lehetőségük van ingyenes Open Access publikálásra több ezer hibrid ill. gold Open Access folyóiratban. Ezek a szerződések a Springer és a Wiley-re előfizető és az EISZ tagintézményekben affiliációval rendelkező levelező szerzők cikkeire vonatkoznak.

Helsinkiből érkezett *Kristiina Hormia-Poutanen*, aki a National Library of Finland Network Services (Finn Nemzeti Könyvtár Hálózati Szolgáltatások) igazgatója. Finnországban a legtöbb folyóirat a megjelenése után 12 hónappal teljesen nyílt hozzáférésűvé válik. Finnországban is létezik egy EISZ-hez hasonló konzorcium, amelynek FinELib a neve. Ennek központja a Finn Nemzeti Könyvtárban van. Ez elsősorban a kutatóintézetek és a közkönyvtárak konzorciuma, ami segíti az e-források elérését és az Open Access közzétételeket. A FinELib a kiadókkal kötött megállapodás értelmében 2017 óta teszi lehetővé a szerzők számára, hogy ingyen vagy kedvezményes APC-vel tudjanak Open Access publikálni. Még egy érdekes kezdeményezésről is szó esett, ami ingyenes online oktatási forrásokat tartalmaz és a Finna Classroom nevet viseli. Itt valamennyi korosztálynak, diákoknak és tanároknak biztosítanak hozzáférést az online tananyagokhoz. Ezek összeállítását kiváló szakemberek végezték, és a pandémia idején vált igazán értékessé ez a hatalmas oktatási adatbázis.

Franciaországból érkezett *Cécile Swiatek* aki a Párizs-Nanterre-i Egyetem Könyvtárának igazgatója és az Open Science jelentőségéről beszélt a francia egyetemi oktatásban és tudományos kutatásban. Kiemelte az OER (Open Educational Resources) jelentőségét a francia oktatási stratégiában. Szakmai hálózatok jöttek létre, ezáltal élén-

kült az egyes tudományos szakterületek közötti kommunikáció és együttműködés. Mindenekelőtt a hallgatókat és a tanulást helyezik előtérbe, új rugalmas oktatási módszereket és tanulási stratégiákat vezetnek be, és lehetővé teszik a forrásokhoz való szabad hozzáférést. Ez kihívások elé is állítja a szakembereket, amelyet folyamatos tapasztalat-cserével és együttműködéssel próbálnak orvosolni.

Az UNESCO az OER-ről szóló 2019-es ajánlásában sürgeti az egyes államokat, hogy saját Open Science támogató stratégiákat dolgozzanak ki, amelyek illeszkednek a nemzeti oktatási sajátosságokhoz. Egyben fontosnak tartja a lehető legmagasabb színvonalú Life Long Learning (LLL-Egész életen át tartó tanulás) támogatását is. Franciaországban működik egy Couperin nevű konzorcium, amely elsősorban a digitális tartalmak beszerzésére koncentrál, és a legkedvezőbb áron szerzi meg a különböző nyílt hozzáférésű dokumentumokat, majd ezeket ingyenes oktatási és kutatási forrásként teszik elérhetővé. *Cécile Swiatek* kiemelte az egyetemi, az akadémiai és kutatókönyvtárak vezető szerepét Open Science előmozdításában. A könyvtárosok szakértelmük révén aktív partnerei a kutatóknak a források felkutatásában, elérésben és megosztásában. Az utóbbi két évtizedben fokozatosan kellett áttérni a hagyományos platformról az online kutatástámogatási módszerek használatára. Ezt a könyvtárosok kiváló szakértelemmel és rugalmassággal oldják meg a mindennapokban.

A Wolters Kluwer kiadó szponzorként vett részt az eseményen. Képviselőként *Connie Munsters* a Benelux Államok értékesítési igazgatója beszélt az elért eredményekről és a tervekről. A kiadó fő profilja az orvosi tudományos könyvek és folyóiratok kiadása. Az Open Science esetükben az orvosi biológiai és a klinikai kutatásokra vonatkozik. Az Open Medicine fő pillérei a nyílt hozzáférés (Open Access) a nyílt adatmegosztás (Open Data) és a nyílt eljárások, algoritmusok és szoftverek megosztása (Open Source). Fontosnak tartják az orvosi publikációk mielőbbi elérhetővé tételét. Így jött létre a Lippincott portfolio, amely tartalmazza a Lippincott Preprints és Lippincott Data Repository nevű szolgáltatásokat. Ennek lényege, hogy az orvosi eredményeket minél előbb megosszák az orvosi közösséggel, illetve a kutatási adatokat és eredményeket mielőbb elérhetővé

tegyék. A Preprints-be csak az ellenőrzött és elfogadott tudományos munkák kerülhetnek, amelyek már DOI-val is rendelkeznek. Így növelni lehet az orvosi kutatások intenzitását, ügyelve arra, hogy ezen megosztott adatok és információk hitelesek és kiváló minőségűek legyenek.

Rusvai Mónika az MTA Könyvtár és Információs Központ Tudománypolitikai és Tudományelemzési Osztályának munkatársa az Open Access és a Humán tudományok kölcsönhatásairól beszélt. Elemezte a mai magyarországi helyzetet. A kiadókkal és a kutatókkal folytatott interjúk alapján az Open Access-el kapcsolatos tapasztalatokat elemezte. A legfontosabb előny a jobb nemzetközi láthatóság. Ez a bölcsészettudományok esetében különösen fontos. Többen olvassák, többen fognak hivatkozni rá, ha nyílt hozzáférésű az adott publikáció. Ez nagyban segíti a nemzetközi kapcsolatok kialakítását és építését is. Hátránya, hogy legtöbbször nem áll rendelkezésre elegendő pénz az APC kifizetésére. A monográfiák Open Access megjelenésének díja pedig egy kutatónak megfizethetetlen.

Az idősebb kutatók sokszor úgy gondolják, hogy egy Open Access folyóirat gyengébb minőségű mint a nyomtatott folyóirat. Ez azonban nem fedti a valóságot, mert a vezető folyóiratok között is van hibrid vagy fully Open Access folyóirat. A magas szakmai kvalitással bíró folyóiratban publikálás a legfontosabb kritérium minden kutató számára.

Gondot az okozhat, hogy a kiadók egy része elvárja a kutatóktól, hogy az általuk előírt bonyolult formai követelményeknek megfelelően nyújtsák be publikációikat. Ez az idősebb generációnak nagy gond lehet.

A legfőbb probléma Magyarországon a finanszírozás. Főleg a könyvek kiadásánál nehéz előteremteni a kiadás tetemes költségeit. Nincsenek magánszemélyeknek szóló pályázatok, ez nehezíti a pénz előteremtését. Lehetőséget jelenthetnek a kiadási költségek előteremtésében az OTKA pályázatok, és az intézeti finanszírozás. Az erőforrások hiányát a bölcsész kutatók hatalmas szorgalommal, kitartással és egymás szakmai támogatásával ellensúlyozzák.

A rendezvény magyar szponzora az Akadémiai Kiadó képviselőként *Böhm Gabriella* igazgatónő tartott előadást, melynek találó címe volt: „Not

only Giants can do great things!⁸” Az Akadémiai Kiadó Magyarországon és a közép-európai régióban is piacvezető a tudományos könyvkiadásban. Az ország legrégebb, 1828 óta működő kiadója.

A kiadó jelentősebb online szolgáltatásai: MeRSZ (Magyar Elektronikus Referenciamű Szolgáltatás), a Szótár.net (online szótárak), AKCongress (tudományos konferenciák előadásai), AK Journals (a kiadó folyóiratai). A kiadó Open Access kiadványai közül közel háromnegyede green OA kiadvány. Kisebb hányadban vannak még gold és platinum OA kiadványaik is. Az Akadémiai Kiadó kreativitással és rugalmassággal igyekszik kompenzálni a kisebb piaci súlyát például a ResearchGate-hez képest.

A Magyar Tudományos Akadémia főtítkára *Kollár László* „Open Access: Opportunities and Thears” c. előadásában az Open Science hatalmas lehetőségeiről és egyben buktatóiról beszélt a tudományos kutatásban, fókuszban a magyarországi helyzettel. Előadásának egyik mottója: a „Publish or Perish” volt, amely mint publikációs kényszer rányomja bélyegét napjaink kutatóinak mindennapjaira. Következménye a publikációk számának folyamatos gyors ütemű emelkedése, ami sajnos nem jár a publikációk minőségének folyamatos emelkedésével.

A kiadók részéről a profit az elsődleges szempont. Kiadói monopóliumok jöttek létre, amelyek nem teszik lehetővé a versenyhelyzet megteremtését. A nagy kiadók a kutatók és az intézetek által finanszírozott tartalmak értékesítésével tesznek szert hatalmas nyereségre. Közben az előfizetési díjak annyira magasak lettek, hogy az a kisebb költségvetéssel rendelkező intézetek számára elérhetetlenek. Pedig a publikáció a tudomány alapértéke, annak megosztása, felhasználása a tudósok alapvető érdeke, a kiemelkedő kutatási eredmények elérésének alapfeltétele. Ezért is kapnak kiemelt szerepet a szabadon elérhető repozitóriumok, illetve a kiadók oldalain is ingyen elérhető és letölthető ellenőrzött minőségű Open Access tartalmak.

Kollár László beszélt a Magyarországon a 2021-ben elfogadott nemzeti állásfoglalást a nyílt tudományról. A magyarországi Open Access helyzetet SWOT analízissel értékelte.

- Erősségek: a gyorsan fejlődő informatikai megoldások egyre biztonságosabb megoldásokat

tesznek lehetővé, növekszik a repozitóriumok száma, egyben az OA publikálások száma és elfogadottsága

- Gyengeségek: magas a költsége (pl. APC díj), amelynek nincs meg mindenütt a finanszírozási feltétele, a nagy kiadók itt is monopóliumot élveznek.
- Lehetőségek: könnyebb elérhetőség, nagyobb idézettség, kalózkodások eltűnése, a minőség folyamatos emelkedése.
- Veszélyek: Támogatás hiányában a kutatók nem tudják finanszírozni az OA megjelenést, ezzel a kutatási eredményeik elérhetősége és az idézettségük is komoly hátrányba kerül. Így a humán területek finanszírozás hiányában háttérbe szorulhatnak, ezzel növekszik a megosztottság a tudományterületek között.

A legfontosabb, hogy Magyarországon ki kell aknázni a helyi adottságokat, például a helyi tudásbázisokat mint az MTMT és a repozitóriumok. Támogatni kell a hazai tudományos infrastruktúra fejlesztését, és konzorciumokat létrehozni a legkedvezőbb előfizetési konstrukciók létrehozására. Jó példa erre az EISZ konzorciumi adatbázis-előfizetések.

Részt kell venni a nemzetközi kezdeményezésekben, alkalmazkodni kell a nemzetközi trendekhez

A rendezvény egyik fő támogatója az EBSCO képviselőjében *Tamir Borensztajn* a cég szoftverszolgáltatásokért felelős alelnöke beszélt. Előadása „Decentralizing Knowledge with Open Source and Open Data⁹” címet viselte. A cél, hogy a tudás legyen mindenkié! Az előadás az EBSCO szolgáltatásainál a nyílt forráskódú szoftverek használatát elemezte, és a FOLIO könyvtári szolgáltatási platform részleteit tárgyalta. Céljuk az információk és a tudás bárhol, bárki számára hozzáférhetővé tétele. Példákkal mutatta be az adatok összekapcsolását. Például katalógusadatok összekapcsolása az interneten elérhető tartalmakkal.

Kitért a BIBFRAME adatmodell jelentőségére melyet a FOLIO is használ, ami a hagyományos MARC-szabványhoz képest sokkal rugalmasabb lehetőségeket kínál. Ilyen módon lehetséges az egyes adattartalmakat más tartalmakhoz kapcsolni

8 Nem csak az óriások tehetnek nagyszerű dolgokat!

9 A tudás (tudomány) decentralizálása nyílt forrásokkal és nyílt adatokkal

(linkelni). Így a felhasználó egy kattintással tovább léphet és megismerheti a kapcsolódó tartalmakat. Ezt az előadó egy végtelenített gráfhoz hasonlította, ahol a gráfok valamely közös adattartalommal kapcsolódnak össze, és így lehet eljutni egyik információtól a másikhoz majd a harmadikhoz és így tovább... Ezzel az adatmodellel lehetőség nyílik könyvtárak katalógusainak összekapcsolására is, lehetőséget nyújtva a könyvtáraknak, hogy kihasználhassák a kapcsolt adatok előnyeit.

Az EBSCO támogatja az Open Library Foundation (Nyílt Könyvtár Alapítvány) célkitűzéseit, amely nem kevesebbet tűzött zászlajára, mint a könyvtárak közötti tudásmegosztást, együttműködést, szakértelem és erőforrások megosztását, nyílt forráskódú szoftverek fejlesztését és megosztását. Az alapítvány kezdetektől fogva non-profit szervezetként működik.

A konferenciát panelbeszélgetés zárta, amely nagyon aktív párbeszédet eredményezett. Az előadók egymásnak is érdekes kérdéseket vetettek fel, és a hallgatóság is aktívan bekapcsolódott a párbeszédbe. Ez is a konferencia sikerét mutatja.

Az Open Science a jövő a tudományos kutatásban. Fontos a nyitott szemlélet elsajátítása a tudomány valamennyi résztvevője számára. Rendkívül dinamikus a fejlődés ezen a területen, de vannak még megoldandó problémák, ezért is volt nagyon hasznos ez a nemzetközi tapasztalatcsere.

Köszönet a kiváló szervezésért a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ vezetőinek és kollégáinak, az előadóknak a nagyszerű magas színvonalú előadásokért, és nem utolsósorban a szponzoroknak.

Debreczeniné Hajas Ildikó

(Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézet Könyvtára)